

Aantalsontwikkeling van amfibieën, 1997-2010

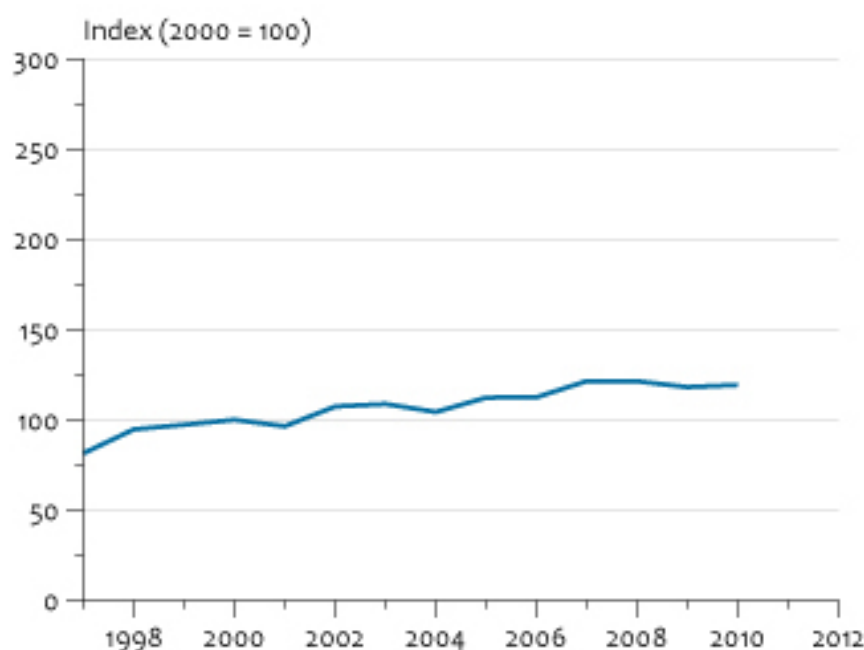
Indicator | 23 augustus 2011

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

In de tweede helft van de 20e eeuw is door verlies aan leefgebied, door versnippering en door een verslechterende milieukwaliteit een aantal soorten amfibieën sterk achteruitgegaan. De laatste jaren neemt een aantal soorten kikkers, padden en salamanders weer toe.

[figuurgroep]

Amfibieën

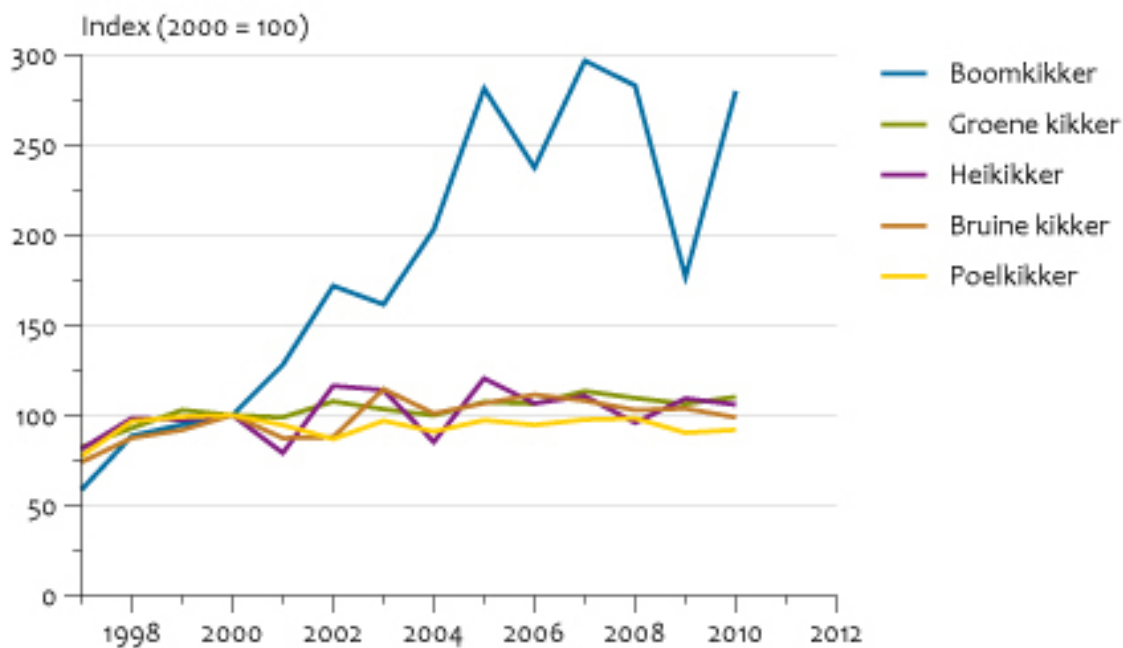

Bron: NEM (RAVON, CBS).

CBS/aug11/1077
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xls\)](#) [3]

Kikkers

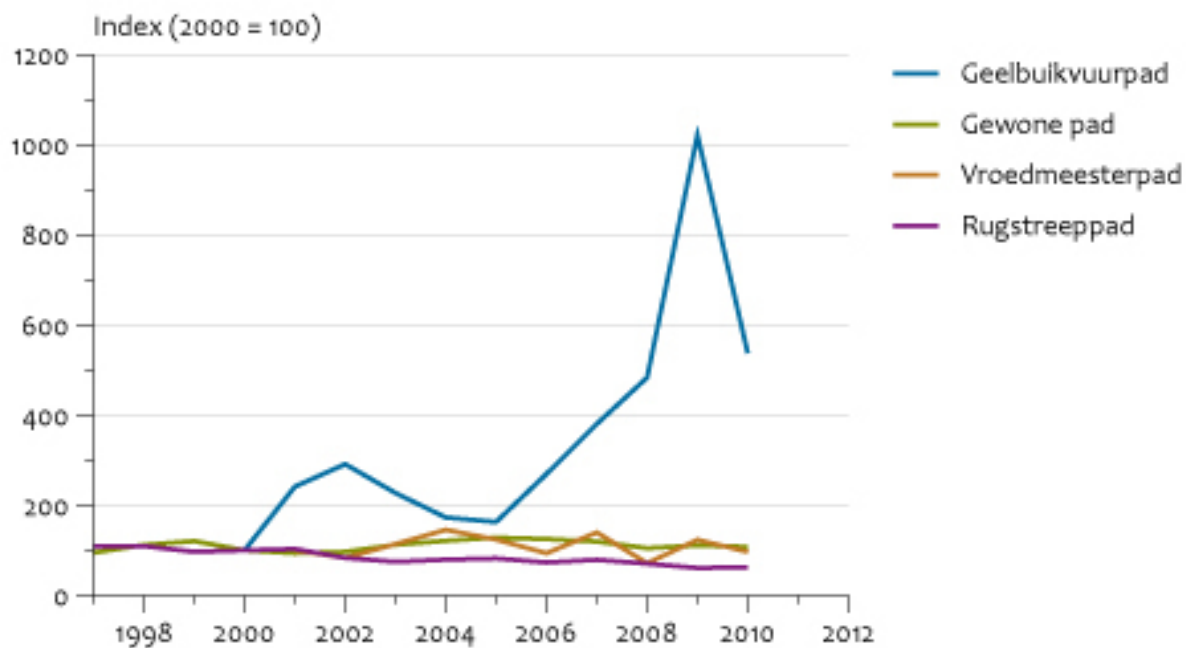

Bron: NEM (RAVON, CBS).

CBS/aug11/1077
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [4]
- [Download data \(xls\)](#) [5]

Padden

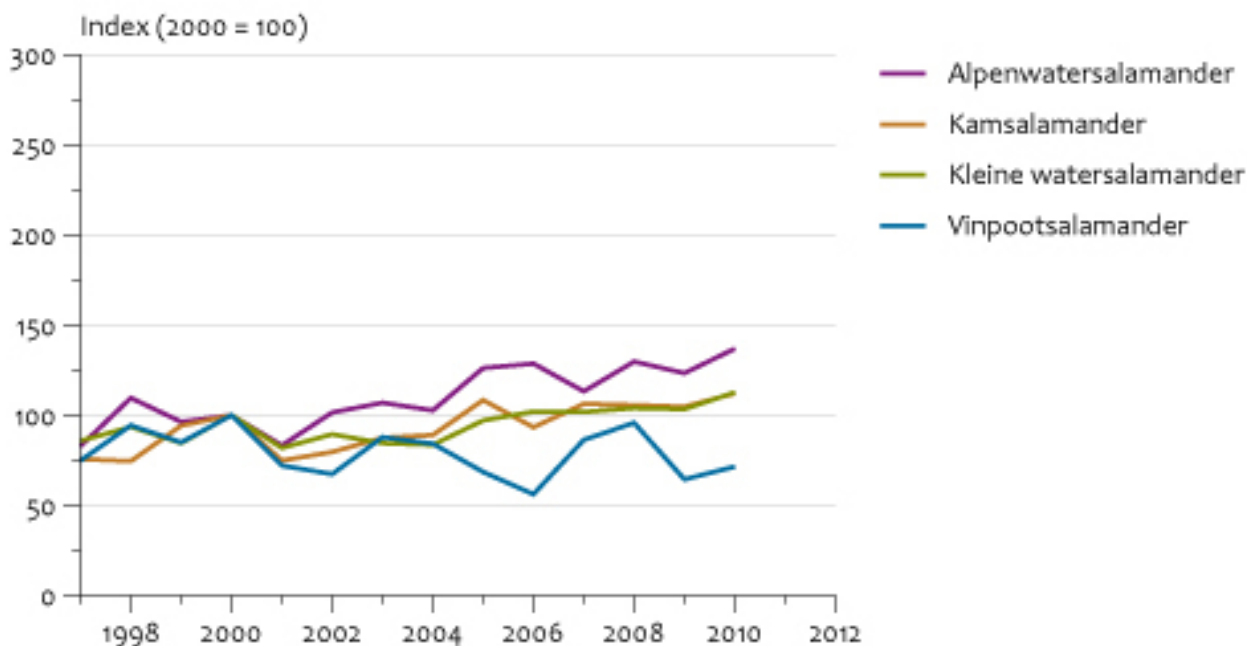

Bron: NEM (RAVON, CBS).

CBS/aug11/1077
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [6]
- [Download data \(xls\)](#) [7]

Salamanders

Bron: NEM (RAVON, CBS).

CBS/aug11/1077
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

- [Download figuur](#) [8]
- [Download data \(xls\)](#) [9]

[/figuurgroep]

Herstel na achteruitgang

Veel soorten amfibieën zijn in de vorige eeuw ondanks beschermingsmaatregelen in aantal achteruitgegaan. Belangrijke oorzaken zijn het verlies aan landbiotoop en voortplantingswateren, verzuring en vermessing van poelen en vennen, versnippering en verdroging.

Sinds 1997 gaan de amfibieën echter gemiddeld genomen weer vooruit.

De toename van de laatste jaren is waarschijnlijk het gevolg van verbetering van de waterkwaliteit en maatregelen zoals aanleg van poelen en herstel van aangrenzend leefgebied, die in het kader van soortbeschermingsplannen voor onder meer boomkikker en geelbuikvuurpad zijn getroffen.

Kikkers

Opvallend is de sterke toename van de boomkikker. Ook de bruine kikker en de groene kikker vertonen een (matige) toename. De trend van de overige kikkers is stabiel.

Padden

De geelbuikvuurpad neemt toe, terwijl de trend van de rugstreeppad een matige afname laat zien.

De vroedmeesterpad en gewone pad zijn stabiel in aantal.

Salamanders

De trend van de vinpootsalamander is stabiel. De kleine watersalamander en Alpenwatersalamander vertonen een (matige) toename. De trend van de vuursalamander is onzeker.

Wettelijke bescherming

Het merendeel van de 15 soorten amfibieën staat in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. De kamsalamander en de geelbuikvuurpad staan ook in de Bijlage II van de Habitatrichtlijn. Acht soorten staan op de Rode Lijst van amfibieën.

Referenties

- Goverse, E., G. Smit en T. van der Meij (2010). Meetnet Amfibieën, Resultaten 2009. Schubben & Slijm nr 5, september 2010, Ravon, Nijmegen.

Relevante informatie

- [Netwerk Ecologische Monitoring](#) [10]
- [Methode indexcijfers \(TRIM\)](#) [11]
- [RAVON](#) [12]

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Aantalsontwikkeling van amfibieën

Omschrijving

Ontwikkeling populatie van amfibieën als groep

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek

Berekeningswijze

De Soortgroep Trend Index (STI) betreft de gemiddelde index (met 2000 = 100) van de amfibieën en van de afzonderlijke soorten (2001=100): alpenwatersalamander, boomkikker, bruine kikker, geelbuikvuurpad (trend vanaf 2000), gewone pad, heikikker, kamsalamander, kleine watersalamander, poelkikker, rugstreepad, vroedmeesterpad (trend vanaf 2001), vinpootsalamander en enkele soorten groene kikkers die moeilijk van elkaar te onderscheiden zijn. De gegevens zijn ontleend aan het landelijke meetnet amfibieën van het Netwerk Ecologische Monitoring.

Basistabel

De index van de betrokken soorten met hun trend staan onder het tabblad afzonderlijke soorten in Download figuurdata.

Geografisch verdeling

Nederland

Verschijningsfrequentie

jaarlijks

Achtergrondliteratuur

Creemers, R.C.M. en J.J.C.W. van Delft (red) (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey, Leiden, NL.

Groenveld, A., G. Smit en E. Goverse (2011). Handleiding voor het monitoren van amfibieën in Nederland. Ravon, Nijmegen (3e druk).

Meij, T. van der, A. van Strien, G. Smit en E. Goverse (2009). Trendberekening bij het Meetnet Amfibieën. Ravon 31 10 (4), Nijmegen.

Soldaat, L., H. Visser, M. van Roomen en A. van Strien (2007) Smoothing and trend detection in waterbird monitoring data using structural time-series analysis and the Kalman filter. Journal of Ornithology. Volume 148, supplement 2: 351-357. DOI.10.1007/s10336-007-0176-7.

Opmerking

De trendbeoordeling (zie tabblad onder download figuurdata) bij deze graadmeter is gebaseerd op de uitkomst van trendspotter.

Betrouwbaarheids codering

B. Schatting gebaseerd op een groot aantal (zeer accurate) metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2011). [Aantalsontwikkeling van amfibieën, 1997-2010](#) [13] (indicator 1077, versie 11, 23 augustus 2011). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl107711>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1077> [2]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/1077_001g_clo_11_nl.jpg [3]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-1077-001g-clo-11-nl.xls> [4]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/1077_002g_clo_11_nl.jpg [5]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-1077-002g-clo-11-nl.xls> [6]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/1077_003g_clo_11_nl.jpg [7]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-1077-003g-clo-11-nl.xls> [8]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/1077_004g_clo_11_nl.jpg [9]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-1077-004g-clo-11-nl.xls> [10] [http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/natuur-](http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/natuur-milieu/methoden/dataverzameling/overige-dataverzameling/netwerk-ecologische-monitoring.htm)

[milieu/methoden/trim/default.htm](http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/natuur-milieu/methoden/trim/default.htm) [11] [http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/natuur-](http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/natuur-milieu/methoden/trim/default.htm)

[milieu/methoden/trim/default.htm](http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/natuur-milieu/methoden/trim/default.htm) [12] <http://www.ravon.nl/> [13]

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl107711>

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl107711>